

[Brodthagen.]

sionerne skulle udøve deres virke, som de burde? Der er i tusindvis af den slags lejligheder.

I § 39 bestemmes det, at der kan pålignes lejeren udgifter til vej-, kloak- eller andre lignende bidrag, også med henblik på udgiften ved overgangen fra jævnstrøm til vekselstrøm og til civilforsvaret, bl. a. karréværn. Hvad angår udgiften til civilforsvaret, vil jeg håbe, at myndighederne vil være mådeholdne i deres krav. Jeg har ved anden lejlighed diskuteret civilforsvarets foranstaltninger med myndighederne, og jeg synes, de er meget for skræppe. Jeg vil gerne sige som min personlige mening, at jeg synes, man burde sætte disse udgifter i forhold til den interesse, civilbefolkningen viser denne gren af beskyttelsesarbejdet indenfor civilforsvaret.

Så er der alle de udgifter, der pålignes lejeren. Der vil jeg stærkt fremhæve, at de bør betales mod særskilt kvittering, ikke således at de indkalkuleres i lejen, for det er jo eengangsudgifter, der er tale om. Jeg har stået overfor det tilfælde, at der i en lejlighed blev indlagt w. c., og lejen blev forhøjet med 10 kr. om måneden. Det er 20 år siden, og der betales stadigvæk 10 kr. om måneden for dette w. c.; det har været en glimrende forretning for ejeren. Disse ekstraudgifter bør altså betales mod særskilt kvittering, således at betalingen falder væk den dag, da udgifterne til installationen er dækket.

Hvad angår lovforslaget om ændringer i byggestøtteloven, skal jeg anbefale det. Jeg finder det rimeligt, at lejeansættelsen i bolig-selskaberne skal godkendes af indenrigs- og boligministeriet. Der er både af stat og kommune ydet så store garantier til dette byggeri, at det er rimeligt, at der fra højeste sted føres en sådan kontrol.

Lovforslaget indeholder tillige bestemmelser om begunstigelser for familier med børn og for alders- og invaliderentemodtagere. Der kan endda gives tilskud til familier med to børn. Det er dog en betingelse, at kommunalbestyrelsen vedtager dette, og at det gælder lejligheder, der er taget i brug efter 1. januar 1950 eller senere. Det er heller ikke uden betydning, at der gives adgang til, at kommunen yder lån til dem, der skal bo i dette nybyggeri. Jeg havde gerne set, at der var blevet tale om tilskud, for der er mange familier, som fortjener at komme til at bo i sådanne lejligheder, men hvis økonomi knap tillader det, og jeg tror, lejeforhøjelsen gennem de første 6 år vil være en lille smule tyngende for dem. Bestemmelsen om, at der

i socialt og statsstøttet byggeri, der er taget i brug efter 1. januar, kan gives tilskud til alders- og invaliderentemodtagere, finder jeg er en ganske udmærket foranstaltning. Det er af den allerstørste betydning, at man nu vil kunne give også invaliderentemodtagere adgang til at bo i aldersrenteboliger. Det har været et problem for mange kommuner og voldt mange bekymringer, så jeg hilser med tilfredshed, at denne bestemmelse kommer ind i loven. Endvidere åbnes der adgang til at yde lån til ejendomme med socialt formål. Det er kun et meget lille skridt, der her er taget, men med en lille smule ihærdig træning er der ikke noget i vejen for, at dette skridt kan blive længere med tiden.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale, at disse lovforslag gennemføres.

Jens Jensen: Over en lang række år har det været erkendt af alle, ejere som lejere, at der måtte findes en løsning på huslejespørgsmålet. De herskende tilstande på dette område kunne ikke fortsætte. Siden 1939 har lejen ligget fast; vi har altså haft huslejestop gennem 12 år. Omtrent alle husejere eller en stor part af disse har under prisopgangen selv måttet bære de forøgede udgifter til reparationer og vedligeholdelse, civilforsvarsforanstaltninger og krigsforsikring og til mange andre ting. Urimeligheden er ikke blevet mindre derved, at for de lejere, der får deres løn reguleret efter pristallet, beregnes lønnen i forhold til den stigning, der er foregået i det nye byggeri, selvom de bebor en lejlighed i en ejendom, hvor der ingen lejestigning har fundet sted. Jeg har den opfattelse, at når bolignøden er så stor, som den stadig er og har været, må årsagen for en stor del søges i en forkert lejepolitik i årene efter 1936—39. Havde man set bort fra huslejestoppet og de deraf følgende indgreb for boligbyggeriets vedkommende, var der blevet bygget boliger i langt større omfang, end tilfældet blev. Mange af de gode og velegnede materialer, der bl. a. blev anvendt til tyske befæstningsanlæg, ville være blevet brugt til beboelseslejligheder.

Selvom der fra så godt som alle kredse i befolkningen har været enighed om det uheldige i at lægge loft over huslejen, den eneste ting, man fra lovgivningsmagten ikke ville tillade en stigning, er det ikke tidligere lykkedes nogen minister eller rigsdag at finde frem til en løsning, som kunne opnå tilstrækkelig tilslutning. Den nuværende indenrigs- og boligminister har med assistance af det politiske udvalg og med tilslutning af de fem politiske partier på rigsdagen, og lad mig